

D'on ve tot

Nosaltres, ben mirat, no som més que paraules.

MIQUEL MARTÍ I POL

Lector, tens a les mans el vuitè número d'ENCESA LITERÀRIA, una revista en la qual la paraula, d'on ve tot, s'enriqueix en escriure sobre art i en sentir el ritme de la música convertida en lletra impresa, en partitura, l'entonació de la qual té una gran importància en el desenvolupament d'aquest número.

«La Biblioteca del Centre Penitenciari Puig de les Basses» il·lustra la nostra secció dedicada a aquests magatzems de llibres que són les biblioteques, siguin personals o públiques. En els seus prestatges, les biblioteques atresoren el coneixement que emana de tota lectura. En aquest cas, Núria Ardèvol ens explica la vida d'una biblioteca molt especial, d'uns llibres, tancats dins dels murs d'una presó, la lectura dels quals ajuda els qui els llegeixen a evadir-se de la seva realitat quotidiana.

La confecció del «Quadern Central» l'hem demanat a Lourdes Godoy i tracta de la presència dels poetes catalans al Líban i el rastre d'aquesta presència en la nostra literatura. El professor libanès Jad Hatem va suggerir a l'autora que escrivís sobre aquesta relació, iniciada per Jacint Verdaguer i que arriba fins als nostres dies i hi aprofundís. Poesia per sentir la il·luminació que neix al país dels cedres, llegida en un català que agermana les dues ribes d'una mar Mediterrània que exerceix de mare comuna de la nostra cultura.

El «Quadern de Música» està dedicat a les altres músiques del rock, concretament al rock llatí de Carlos Santana i al reggae de Bob Marley. Ramon Moreno, en la introducció de l'article, descriu el naixement i la ramificació del fenomen cultural i musical del rock, que va donar lloc a una gran diversitat d'estils, d'aquesta manera: «Els anys cinquanta i seixanta van veure el naixement i la consolidació d'un nou fenomen que marcaria tendència de manera continuada. El rock no només era música, era un element d'alliberament juvenil, marcava moda, tendències vitals... El gòspel, el blues i el country van fer néixer el rock-and-roll. Les cares del fenomen als seixanta van consolidar el blues, el rhythm and blues, el so Motown, el soul, el folk, el folk rock, el garatge i un llarg etcètera de submons que formaven part del mateix i únic univers que era el rock. El blanc i el negre es conjuntaven sense problemes, el mestissatge era evident, lògic, natural, profitós». L'empremta i el llegat de la música encoratja els poetes. Reproduïm aquests versos de Joan Margarit a tall d'il·lustració:

De la belleza forma parte el mal.
Por ello Parker deja en esta pieza
que el saxo continúe tras la sombra
de una mujer que baila con los ojos cerrados
y abrazándose a nadie en la tiniebla.

El «Quadern d'Art» el dediquem a dos escultors: ella i ell, o ell i ella. Ella, Natalia Mela, va néixer a Kifissia, Grècia, el 10 de juliol de 1923 i ens va deixar el republicà 14 d'abril de 2019. Natalia Mela va captivar Carles McCragh, l'autor del text sobre aquesta escultora. L'impacte de la seva obra va inspirar a l'autor unes paraules que van arribar impensadament i sobtadament fins al jardí de la seva ànima. Ell, l'escultor Xicu Cabanyes, em va convidar a celebrar el do de l'amistat en el Bosc de Can Ginebreda, on la naturalesa i l'art es fonen per crear l'harmonia d'un paisatge. Allà vaig entendre la seva obra i la seva passió creativa, que celebra la vida i conrea l'art de viure.

El «Quadern Literari» conté els tres textos guanyadors del segon concurs literari Grop, escrits per Dani Torrent, Ignasi Ferré i Mariona Masferrer. Una altra autora que visita les nostres pàgines és Amor Pomareda, que ho fa amb tres relats titulats «Amargo ardor», «Antígona» i «Infructuosa pasión». Per la seva banda, Julià Guillamon ens introdueix i ens contextualitza un relat d'Anna Dodas, la malaguanyada escriptora que morí en plena joventut, titulat «La ciutat conquerida de les cigonyes». Prosseguint el gènere literari del relat, publiquem «El rapte de la Pedrera», un text de l'any 1937 escrit per Maria Rosa Wennberg; dues cròniques, nascudes del somni, signades per Josep Maria Francino i titulades «Mala digestió» i «Memòries», i el relat «El hijo del carpintero», de qui signa aquest editorial. Cal fer un esment especial del pròleg de l'antologia poètica *Una vela de mar blau*, editada per Edicions Cal·lígraf, els autors del qual, Eusebi Ayensa i Sam Abrams, també han estat els antòlegs dels poetes catalans que han cantat Grècia. I en darrer lloc, des de Grècia ens acostem al text del guanyador del Premi LiberPress Literatura 2019: Nuccio Ordine.

L'assaig sempre ha tingut presència a les pàgines d'ENCESA LITERÀRIA, dins del conjunt dels textos de caire literari. En aquest número hem demanat als historiadors i responsables de l'Arxiu Municipal de Roses que fessin una dissertació sobre el tema «Democràcia electrònica i fragilitat digital». Les seves paraules ens fan pensar en com es guardarà la memòria del nostre temps. Per la seva banda, Joan Armangué signa el text «Puig Pujades i els Fets d'Octubre de 1934», el subtítol del qual, «Presó, esperança i llibertat», retrata l'actualitat dels nostres dies; acompanya les seves paraules una carta de Josep Puig Pujades adreçada a Federico García Lorca. I en darrer lloc, «Aerotrastornados», un text signat per Roberto Pla, ens relata una passió humana recent: l'amor pel que vola amb ales d'acer.

Finalment, publiquem el text de Jaume Torrent dedicat a la revista *Hora de España*, editada en temps de la Guerra Civil, la filosofia de la qual ens va servir de guia quan ideàvem aquest número d'ENCESA LITERÀRIA. D'aquella *Hora de España*, en reproduïm un paràgraf molt il·lustratiu que pertany a un article de Corpus Barga — pseudònim d'Andrés García de Barga i Gómez de la Serna— que es va publicar al número 7, de juliol de 1937, a la secció «Comentario político», titulat «La dimisión de las democracias». En aquest article, l'autor fa una crítica ferotge i fins i tot sarcàstica de la no-intervenció d'Anglaterra i França en la defensa de la República Espanyola:

¡Ah !, estos buenos españoles, ¡qué lástima! Con lo hermoso que es vuestro país, a pesar de sus páramos, y lo bien situado que está. Con las magníficas condiciones personales

que tenéis y habéis mostrado tantas veces en la historia. Pero estáis muy atrasados; sois ignorantes, vivís al margen de Europa; no os comprendemos ni sabemos lo que queréis con vuestras luchas: ¿lo sabéis vosotros? Parece que sólo tenéis ese gusto por la sangre que cultiváis en vuestra fiesta deslumbrante de los toros. Sois artistas refinados como pueden serlos los pueblos primitivos y los caídos, pero no sabéis vivir, ni siquiera sabéis comer; no sois políticos. La República, la democracia, os vienen muy anchas, os escurris; sois extremistas y demagogos: ¿cómo queréis que nos comprometamos con vosotros? Nuestra democracia y nuestra República son otra cosa. Tenemos que salvarlas, aunque a vosotros os aplaste Franco.

Amb tot aquest conjunt de textos, tenim la voluntat de buscar la llum del coneixement, amb la il·lusió, qui sap si vana, que aquest miracle semestral d'ENCESA LITERÀRIA arribi a les vostres mans lectores i que sapigueu que som més que paraules.

Biblioteca

Biblioteca del Centre Penitenciari del Puig de les Basses

Núria Ardévol Campos

Quadern Central

Els poetes catalans al Líban

Lourdes Godoy

El poeta Jad Hatem

Lourdes Godoy

Quadern de Música

Les altres músiques del Rock

Ramon Moreno

Quadern d'Art

Natalia Mela, la adorable escultora del hierro

Carles Mc Cragh

El hombre, el bosque, la piedra y el viento

Juan Jesús Aznar

Quadern Literari

Premis Grop:

Bum

Dani Torrent

Lujuria

Ignasi Rifé

Petita luxúria d'en Quim Joliu, vingut al món a passar

Mariona Masferrer

Tres micro relats:

Amargo ardor, Antígona e Infructuosa pasión

Amor Pomareda

La ciutat conquerida de les Cigonyes
Anna Dodas

El rapte de la Pedrera
Maria-Rosa Wennberg Bell-llovera

Crònica dels somnis. Memories
Josep Mª Francino

Crònica trentaquatrena. Mala digestió
Josep Mª Francino

El hijo del carpintero
Juan Jesús Aznar

Poesia catalana moderna de tema grec
Eusebi Ayensa i Sam Abrams

Democràcia electrònica i fragilitat digital
Josep Mª Barris i Pol Messeguer

En defensa de los clásicos
Nuccio Ordine

Puig Pujades i els fets d'octubre de 1934
Joan Armangué

Hora de España
Jaume Torrent